

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21.04.1993, sp. zn. 6 A 98/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:6.A.98.1993.1

Číslo: 40/1994

Právní věta: Ústředními orgány České republiky (ve smyslu ustanovení § 246 odst.2 o.s.ř.) jsou jen ty ústřední orgány státní správy České republiky, které jsou zákonem za takové orgány prohlášeny.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.04.1993

Spisová značka: 6 A 98/93

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Účastníci řízení, Ústřední orgány státní správy

Předpisy: 99/1963 Sb. § 246 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Meziresortní komise pro výběr uchazečů o nestátní rozhlasové vysílání na území České republiky z 1. 10. 1991 byla navrhovateli udělena licence k rozhlasovému vysílání s platností do roku 1992. Uvedená licence byla ve smyslu ustanovení § 25 odst. 2 zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, uznána za licenci vydanou podle tohoto zákona a její platnost byla prodloužena do 31. 12. 1995. Protože v závěru roku 1992 došlo u žalobce ke změnám jednak v důsledku převodu části obchodního podílu na jiný subjekt a dále v souvislosti se jmenováním dalších jednatelů, oznámil navrhovatel nastalé změny v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 uvedeného předpisu Radě České republiky pro rozhlasová a televizní vysílání, která rozhodnutím z 23. 3.1993 navrhovateli udělenou licenci k rozhlasovému vysílání odňala, a to podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. a) zákona č. 468/1991 Sb., s odůvodněním, že navrhovatel v rozporu s ustanovením § 10 odst. 2 uvedeného zákona převedl licenci na jiného.

Proti tomuto rozhodnutí podal navrhovatel opravný prostředek k Vrchnímu soudu v Praze, kterým se domáhal zrušení rozhodnutí o odnětí licence, neboť důvod uvedený v rozhodnutí není dán. V případě navrhovatele nedošlo ke změně v osobě držitele licence, ale pouze ke změně v majetkových poměrech společnosti, když původní jediný společník převedl v souladu s obchodním zákoníkem část svého obchodního podílu na jinou právnickou osobu. Nezákonnost napadeného rozhodnutí navrhovatel dále spatřuje i v tom, že mu rozhodnutí Rady nebylo doručeno kvalifikovaným způsobem, stanoveným v § 24 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, t. j. do vlastních rukou, nýbrž jen doporučeným dopisem. Proto se současně domáhal, aby soud postupem podle ustanovení § 205l odst. 2 a § 250b odst. 2 o. s. ř. Radě uložil povinnost řádného doručení uváděného rozhodnutí

navrhovatel. Podle názoru navrhovatele zaujala Rada nesprávný právní názor i pokud jde o otázku vykonatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť v rozhodnutí nesprávně konstatuje, že případné podání opravného prostředku nemá odkladný účinek a rozhodnutí je vykonatelné.

Vrchní soud v Praze usnesením rozhodl, že se věc postupuje Krajskému soudu v Ostravě.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 103 o. s. ř. kdykoliv za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může ve věci jednat. Jednou z podmínek řízení je i věcná příslušnost soudu.

Ustanovení § 246 odst. 1 o. s. ř. stanoví, že k přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů v řízení podle části páté občanského soudního řádu, zákona č. 99/1963 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 240/1993 Sb.) jsou věcně příslušné krajské soudy, nestanoví-li zákon jinak. Jinak je stanoveno v odstavci 2 téhož ustanovení, podle kterého je k přezkoumávání rozhodnutí ústředních orgánů České republiky (s výjimkou věcí důchodového a nemocenského zabezpečení a hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání podle předpisů o zaměstnanosti) věcně příslušný vrchní soud.

Věcná příslušnost vrchního soudu je tedy dána pouze v těch případech, má-li být postupem podle části páté hlavy druhé či třetí občanského soudního řádu přezkoumáváno rozhodnutí ústředního orgánu republiky. Soud proto musel řešit otázku, zda Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání je ústředním orgánem republiky.

Pojem „ústřední orgán republiky“ občanský soudní řád nevymezil ani nepoukázal na jiný právní předpis, který by takové vymezení obsahoval. Soud se při výkladu tohoto pojmu řídil těmito úvahami.

Soud ve správním soudnictví přezkoumává jen rozhodnutí orgánů veřejné správy. Proto je zřejmé, že ústředním orgánem republiky nemohou být orgány moci zákonodárné nebo moci soudní. Z orgánů veřejné správy pak nemůže jít ani o orgány územní samosprávy, ani o orgány samosprávy zájmové, protože zákon stanoví, že musí jít o orgán republiky, tedy státu. Protože obor veřejné správy, svěřený vnitřním zákonodárstvím orgánům státu (a contrario obcím nebo jiným veřejněprávním korporacím), je státní správou, dospěl soud k závěru, že ústředním orgánem republiky je ústřední orgán státní správy.

Tento pojem je právem vymezen, a to zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (ve znění vyhlášeném pod č. 69/1993 Sb.). Z tohoto kompetenčního zákona vyplývá, že ústředním orgánem státní správy jsou ministerstva a dále některé jiné správní úřady výslovně vypočtené. Mezi nimi však není Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Pokud by zákon zamýšlel založit právní postavení Rady jako ústředního orgánu státní správy, musel by jej v zákoně, jímž byla Rada zřízena, takto označit, jak to ostatně učinil při zřízení některých správních úřadů, když při jejich zřízení takový úřad za ústřední orgán státní správy označil a současně novelizoval uvedený zákon. Při zřízení Rady to učiněno nebylo; bylo tomu tak i proto, že postavení Rady se výrazně odlišuje od postavení ústředních orgánů státní správy citovaným zákonem taxativně vypočtených.

Soud vzal v úvahu i to, že při novelizaci občanského soudního řádu zákonem č. 519/1991 Sb. (§ 246 odst. 2 o. s. ř.) nebylo použito právního termínu totožného se zákonem č. 2/1969 Sb. zjevně z legislativně technických důvodů, neboť by musel užít slovního spojení „ústředních orgánů státní správy České republiky“. Jde však jen o jiné vyjádření téhož obsahu.

K charakteristice Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání jako ústředního orgánu republiky ve smyslu ustanovení § 246 odst. 2 o. s. ř. nepostačuje, že vykonává státní správu v oblasti vysílání na celém území republiky; celorepubliková územní působnost správního úřadu z něj ještě

nečiní orgán ústřední. Je celá řada správních úřadů, které vykonávají svou působnost na celém území státu a přitom jsou podřízeny ústředním orgánům státní správy anebo jsou dokonce jeho součástí.

Na druhé straně ani to, že orgán, vykonávající svou působnost na celém území státu, není podřízen ústřednímu orgánu státní správy, z něj takovýto orgán nečiní. To především proto, že posláním takovýchto orgánů většinou je plnit především funkce jiné, přičemž výkon státní správy není jejich hlavním posláním (např. Národní banka). Podobné postavení v tomto smyslu má i Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání.

Některá další hlediska, jež bývají pokládána jako určující pro vymezení pojmu ústřední orgán (např. pravomoc vydávat právní předpisy k provedení zákona nebo požadavek završení hierarchicky uspořádané soustavy orgánů), soud neakceptoval, a to nejen proto, že jsou praxí často vyvrácena, ale i proto, že zavedení podobných kritérií stojících mimo pozitivní právo by vedlo k tomu, že soudy by v každém konkrétním případě musely zkoumat, zda žalovaný je či není ústředním orgánem státní správy.

Proto soud dospěl k závěru, že ústředními orgány České republiky ve smyslu ustanovení § 246 odst. 2 o. s. ř. jsou jen ty ústřední orgány státní správy České republiky, které jsou zákonem za takové prohlášeny.

Z výše uvedeného výkladu proto vyplývá, že Vrchní soud v Praze není k projednání opravného prostředku příslušný, neboť věcně příslušným podle ustanovení § 246 odst. 1 o. s. ř. je krajský soud.

Protože pak v řízení podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu je pro rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím správních orgánů místní příslušnost soudu určována obecným soudem navrhovatele (§ 246a odst. 2 o. s. ř.), je v daném případě tímto místně příslušným soudem Krajský soud v Ostravě. Proto Vrchní soud v Praze věc postoupil podle ustanovení § 250d odst. 2 o. s. ř. tomuto soudu, věcně a místně příslušnému.